

ŽVALGYBOS KUOPOS KASDIENYBĖ

Prieš šešerius metus Motorizuotojoje pėstininkų brigadoje „Geležinis Vilkas“ iš visų batalionų buvo suformuota Žvalgybos kuopa. Žvalgų būriai telikę tik LDK Algirdo ir LDK Mindaugo batalionuose. Apie Žvalgybos kuopos kasdienybę, rūpesčius ir kovinę parengtį pasakojantys kariai puoselėja viltį pritaikyti savo žinias ir patirtį misijose.

Sėkminga pradžia

Kiekviena pertvarka turi minusų ir plusų, tačiau šiandien kuopos žvalgai pripažįsta, kad sprendimas sukurti vieną vienetą pasiteisino: kovinis parengimas tapo paprastesnis – juk

anksčiau teko derinti savo veiklą su kitais padaliniais, dabar visiems kartu ruoštis lengviau. Tiesa, kelerius metus žvalgybos kuopai ieškota vietos – ji buvo dislokuota ir Vilniuje, ir Tauragės miškuose. Dabartinė dislokacijos vieta – Rukla.

Kuopos vadas kpt. Rokas Noreikis džiaugiasi žvalgų pasiekimais – dvi misijos Irake, tarnyba Kosove, Afganistane užgrūdino karius. Nors šiose misijose neteko pritaikyti visų savo gebėjimų pagal specializaciją, kuopa pasirodė sėkmingai, kaip ir bet kuris pėstininkų padalinys. Kuopos specialistas vyr. srž. Kęstutis Kilinskas sako, kad žvalgai negali misijose pritaikyti kai kurių specifinių savo galimybių, nes tam nėra poreikio. „Mūsų žmonės yra labiau motyvuoti ir renkasi misiją ne dėl pinigų, o dėl to, kad nori įdomesnio darbo ar tiesiog išbandyti tai, ką mes darome čia, Lietuvoje, – tikino jis, – tačiau kol kas neturime tam galimybių, kol kas nėra ir nuoseklios parengimo sistemos. Dabar viską tik ku-

riame“. Jam pritarti linkęs ir Žvalgybos kuopos II būrio I skyriaus vyresnysis žvalgas srž. Darius Verbickas: „Be abejo, norėtume pasidalyti savo patirtimi su kitais, panaudoti tai, ką išmokome.“

Žvalgai – išskirtiniai

Iš tiesų žvalgai yra tie patys pėstininkai, tačiau ši profesija kariuomenėje priskiriama prie elitinių specialybių. Dauguma kariuomenės atstovų mano, kad tarnyba šioje kuopoje yra sunkesnė, tačiau patys žvalgai su tuo nesutinka: iš tiesų tenka pasėdėti miškuose, išverti daugelį sunkumų, tačiau kiekvienas valgo savo duoną. Artimiausiu metu kuopa bus pasirengusi priimti naujus narius – planuojama jos plėtra. Čia save atrasti gali iššūkius mėgstantys kariai, norintys ne tik išbandyti save, bet ir įgauti išskirtinių įgūdžių, sustiprėti fiziškai ir psichologiškai, tapti neoficialaus kariuomenės elito nariais.

Kad ir kaip būtų, vadas šiandien didžiuojasi savo kariais, neabejoja, kad jo kuopos motyvacija iš tiesų gera, o norintiems čia pakliūti sako kelsias tokius reikalavimus: žvalgas turi nebijoti sunkumų, prie jo neturėtų lipti etiketė tinginys, jis turi ko nors siekti ir tobulėti.

Darius Verbickas – puikus tikro žvalgo pavyzdys. Jam ši tarnyba yra įdomiausia. Kažkada svajėjo apie specialiąsias pajėgas (kiekvienas žvalgas apie tai svajoja!), šiandien pripažįsta – jei likimo neskirta, tai neskirta. „Tačiau mes esame labai panašūs, – tvirtina jis, – nes kovinis parengimas yra toks pats – šuoliai parašiutais, nusileidimas iš sraigtasparnio, išgyvenimo pratybos, taikliojo šaulio mokymai, kitos specifinės užduotys. Pagaliau mes galime mokytis tuose kursuose, kurie nepasiekiami kitoms reguliariosios kariuomenės rūšims“. Kaip palyginimą su įprastu fiziniu parengimu žvalgai pateikia mokymus vandenyje: tarnaudamas kuopoje karys išmoksta plaukti, nardyti, jis turi sugebėti vandenyje nusirengti, surasti ant dugno gulintį ginklą, sugebėti šokti į vandenį iš keleto metrų aukščio nuo trampino ar iš sraigtasparnio ir t. t. Įprastame padalinyje to neišmoksi.

Žvalgai pasiruošę nestandartinėms užduotims

Nors kol kas galimybių žvalgams pritaikyti savo patirtį nėra daug, tačiau kuopos karių entuziazmas siekti tobulumo anaipol nesumažėjo. Vadas pateikia pavyzdžių – juk ir tarptautinėse ope-

racijose tai, kam pas mus ruošiasi žvalgai, atlieka amerikiečių pėstininkai, todėl ateityje gali būti, kad šių žinių prireiks ir misijose. „Žinodami, kad galime vykdyti nestandartines užduotis, mes galime teigti, kad joms esame pasirengę, – sako kapitonas. – Taigi mūsų parengimas netradicinis, kaip ir mūsų mąstymas. Pagaliau, jei ruošiamės, manau, vis tiek teks kada nors išbandyti...“

Pasak vyr. srž. K. Kilinsko, žvalgų parengimo

Tarnyba Irake, Kosove ir Afganistane užgrūdino žvalgybos kuopos karius.

spektras yra platesnis nei kitų padalinių. „Dabar Lietuva dalyvauja tik taikos palaikymo operacijose, todėl dauguma tų dalykų, kurių mes mokomės, – mažų padalinių taktika, įvairūs infiltracijos variantai, šaudymo subtilybės – ne visada reikalingi taikos misijai. Tenka prisitaikyti prie esamų užduočių. O kad neužmirštume to, ko išmokome, treniruojamės Lietuvoje“, – sakė vyr. srž. K. Kilinskas.

Kadrų kaita šioje kuopoje nėra didelė, tačiau būna taip, kad žmonės paprasčiausiai pavargsta būti žvalgais, išeina į paprastesnę darbą, pagaliau nori save išbandyti kitur. Kariuomenėje sklandanti nuomonė, kad žvalgai dėl nuolatinių krūvių žaloja sveikatą, iš tiesų tėra tik mitas. „Dėl sveikatos problemų – visas jas galima išspręsti, o ir kovinio pasirengimo krūviai nėra tokie, kad žmogus įsitaisytų ligą, – tvirtina Kęstutis. – Dažnai net ir ne kariuomenėje siekiant tikslo perlenkiama lazda – žmogus save žaloja, stengdamasis užduotį bet kokia kaina atlikti kuo greičiau ir kuo geriau. O mes stengiamės krūvius derinti, juos didiname pamažu, atsižvelgdami į kiekvieno galimybes.“

*Su kaupus žinių
bagažą, galima
mokyti ir kitus.*

Mažame kolektyve – geri santykiai

Prievarta mielas nebūsi. Šiuo principu vadovaujasi žvalgai, kai žmogus dėl vienokių ar kitokių priežasčių nutaria palikti kuopą. Kovinio rengimo srityje labai svarbu pačių žmonių iniciatyva ir noras tobulėti. Todėl geriau žvalgas su motyvacija, nei jos neturintis. „Pas mus žmogus nedaro to, ko nenori, – pasakojo vyr. srž. K. Kilinskas. – Kitas labai svarbus dalykas – Žvalgybos kuopoje reikia sugebėti įsilieti į komandą ir dirbti kartu, nes žvalgybos operacijos ypatingos tuo, kad žmonės veikia mažomis grupėmis, po keletą karių. Ir tarpusavio bendravimas, kai vienam žmogui tenka atlikti kelias funkcijas, reiškia labai daug.“

MPB „Geležinis Vilkas“ Žvalgybos kuopos vadas kpt. R. Noreikis pasakoja, kad netgi laisvalaikį žvalgai praleidžia kartu. „Kartu sutinkame Naujuosius metus, paminime valstybines datas. Bandome puoselėti ir kurti tradicijas. Aišku, jos negimsta per vienerius ar penkerius metus – dabar žvalgybos padaliniam kuriamas antsiuvas, simbolika“, – tarnybos kuopoje ypatumais dalijosi kpt. R. Noreikis.

*Žvalgui patikėta
užduotis – saugoti
draugus.*

Žvalgai sėkmingai laviruoja tarp statutų, subordinacijos ir draugystės – ir džiaugsmo, ir vargo kartu.

Dar viena tradicija šioje kuopoje dar netapo įstatymu, bet greitai taip gali atsitikti. Visi žvalgai privalo baigti įžymųjį Patrulio kursą Žvalgų mokykloje. Ir nors tai nėra dokumentais įteisinta, todėl dar vadinama tradicija, visi žvalgai šiame kurse save jau išbandė.

„Pas mus daug kas grįsta pasitikėjimu, – pasakojo kapitonas. – Bandome laviruoti tarp reikalinių teisės aktų, statutų ir draugystės. Tai iš tiesų daugelį žmonių traukia, nors pasitikėjimą iš pradžių reikia nusipelninti.“

Žavi psichologinė atmosfera

Šioje kuopoje, kaip ir visoje kariuomenėje, vadovaujama principu – griežtai, bet teisingai. Konfliktiškiems žmonėms čia sunkiau, nes visa tarnyba pagrįsta komandiniu darbu. Psichologinė atmosfera žavi ir kitų kariuomenės padalinių karius – žodis draugystė daugiausia vartojamas kalbant apie žvalgus. Pats Rokas kažkada buvo Remonto būrio vadas. Šiandien jis džiaugiasi tapęs žvalgu. „Negalima teigti, kad psichologinė atmosfera tik pas mus yra gera. Manau, visa kariuomenė grįsta

pasitikėjimo vienu kitais principu“, – mano jaunas žvalgybos kuopos vadas.

Karjeros perspektyvos

Naktimis žvalgai miega ramiai. Visą gyvenimą mokydami, jie nori tobulėti iki pensijos. Darius Verbickas dabar ramiai kalba apie savo – seržanto – antpečius, nors jam jau per trisdešimt. Pasak jo, laikai, kai sulaukęs dvidešimt penkerių būdavo mažiausiai viršila, jau praėjo. „Į pensiją galima išeiti ir eiliniu – ir tai nėra bėda ar problema“, – sako srž. D. Verbickas, turintis aukštąjį universitetinį išsilavinimą. Tokių kaip jis šioje kuopoje daug. Šešerius metus tarnaujantis žvalgų padalinyje seržantas su aukštuoju inžineriniu išsilavinimu sako niekur nenorįs eiti – jam gerai čia.

Žvalgybos kuopoje karjeros perspektyvos išties neblogos – daugelis karių išeina į kitus padalinius iš pakankamai gerų pozicijų. „Žvalgas – paklausi specialybę dėl savo specifinio parengimo ir asmeninių savybių, apie juos girdime vien tik gerus atsiliepimus, – apie išeinančių žvalgų kvalifikaciją pasakojo kuopos vadas. – Norime, kad kariai

koptų karjeros laiptais viduje. Siūlome skatinti ilgiau kuopoje tarnaujančius karius, manau, tai yra sąžininga – į aukštesnes pareigas stengiamės kelti tuos, kurie kažkada pas mus atėjo eiliniai“. Kęstutis pritaria vadui: „Kuopoje yra taikoma motyvacinė sistema, susijusi su kovinio rengimo metu pasiektais rezultatais. Tai yra tos priemonės, kuriomis natūraliai kiekvienas skyriaus, būrio ar kuopos vadas gali manipuliuoti: kursai, misijos, aukštesnis laipsnis, išleidimas mokytis į aukštesnį mokyklą“.

Ko trūksta iki visiškios laimės?

Norėdami gauti aukštesnį laipsnį, žvalgai važiuoja į Puskarininkių mokyklą. „Taktika ir procedū-

Sugebėjimas dirbti komandoje, tarpusavio supratimas padeda žvalgams atlikti sudėtingiausias užduotis.

ros visur vienodos. Gaila, kad Puskarininkių mokykloje šiuo metu nėra specialaus žvalgų kurso, – pasakojo Kęstutis Kilinskas, – tačiau Lietuvos didžiojo etmono Jonušo Radvilos mokomajame pulke veikia Žvalgų mokykla, su jais taip pat bendraujame. Jie mums padeda. Turime kursų užsienyje. Taigi pas mus psichologinis klimatas tiems, kas nori dirbti ir tobulėti, iš tiesų palankus ir geras. Mes turime galimybę dalyvauti visuose žvalgybos rengiamuose kursuose Lietuvoje, specializuojamės pamėgtose srityse – ar tai būtų šaudymas, ar šokinėjimas su parašiutais.“

Net visuotinio sunkmečio laikotarpiu, kai tam

tikus nepriteklus tenka kęsti visiems, taip pat ir kariuomenei, žvalgai yra labai reikalingi – juk be jų kariuomenę galima palyginti su boksininku, kuris yra aklas ir nemato kur smūgiuoti.

Taigi ko sau dar galėtų palinkėti MPB „Geležinis Vilkas“ žvalgai? „Mano, kaip kuopos vado, noras būtų toks – kad kuopa būtų visiškai sukomplektuota, aprūpinta modernia technika ir išvažiuotų į misiją išbandyti savo jėgų“, – pasidalijo norais kuopos vadas.

Vandens procedūros būtinos norint išmokyti plaukti su ekipuote.

Lijana Cibulskienė
Nuotraukos iš žvalgybos kuopos archyvo